

Rada Miejska w Ryglicach
wpłynęło dnia 19 MAR. 2019

znak
Z up. BURMISTRZA

mgr Elżbieta Witek
INSPEKTOR

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Ryglicach

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ryglice
za rok 2017

I. Wstęp

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja zadań własnych gminy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom przebiegała zgodnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017, który został przyjęty przez Radę Miejską w Ryglicach Uchwałą nr XXXI/236/16 z dnia 30 grudnia 2016 r. Zadania ujęte w Programie stanowiły integralny element profilaktyki społecznej w zakresie ochrony zdrowia realizowany na terenie Gminy Ryglice. Do działań z zakresu profilaktyki wynikających z zapisów ustawowych należą działania mające na celu promocję zdrowia, leczenie oraz pomoc rodzinom w przewyciężaniu trudności związanych z występowaniem alkoholizmu, narkomanii oraz przemocy.

Zadania realizowane w ramach programu stanowią integralną część polityki społecznej Gminy, spełniając następujące funkcje:

- wskazuje istotne kwestie w polityce społecznej Gminy,
- rekomenduje kierunek, cele i podmioty w realizowanej polityce społecznej,
- pozwala ocenić skuteczność podejmowanych działań.

W realizacji Programu uczestniczą wszystkie służby społeczne Gminy, we współpracy z placówkami leczenia odwykowego usytuowanymi poza Gminą, organizacjami pozarządowymi, osobami fizycznymi.

Naczelnym celem programu zgodnie z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, narkotykowych, zapobieganie występowaniu zjawiska przemocy domowej poprzez szeroko pojętą profilaktykę, w tym profilaktykę szkolną oraz edukację społeczną. Na realizację wskazanego zadania przeznaczana jest przeważająca część środków finansowych, która obejmuje m.in. finansowanie bądź współfinansowanie specjalistycznych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, organizację wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z programem profilaktycznym, zakup literatury fachowej, ulotek, finansowanie szkolnych konkursów o tematyce uzależnień, udział w kampaniach społecznych, współfinansowanie działalności edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej

i sportowej realizowanej przez Gminę Ryglice oraz jednostki organizacyjne Gminy i inne podmioty.

Diagnoza sytuacji w Gminie Ryglice w 2017 roku w aspekcie alkoholowym

Rynek alkoholowy w Gminie Ryglice reguluje Uchwała Rady Miejskiej w Ryglicach Nr IV/19/06 z dnia 28 grudnia 2006 r.

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydane w 2017 roku:

- **gastronomia – limit 5 punktów w Gminie**
 - 4 lokale posiadają zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwo, zawierających od 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa oraz zawierających powyżej 18% alkoholu
 - 1 lokal posiada zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwo oraz zawierających powyżej 18% alkoholu
 - 1 lokal posiada zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwo.
- **sklepy – limit 15 punktów w gminie**
 - wydano 14 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwo, zawierających od 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa oraz zawierających powyżej 18% alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży
 - wydano 1 zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających od 4,5% do 18 % alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży
- **wydano 4 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwo przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.**

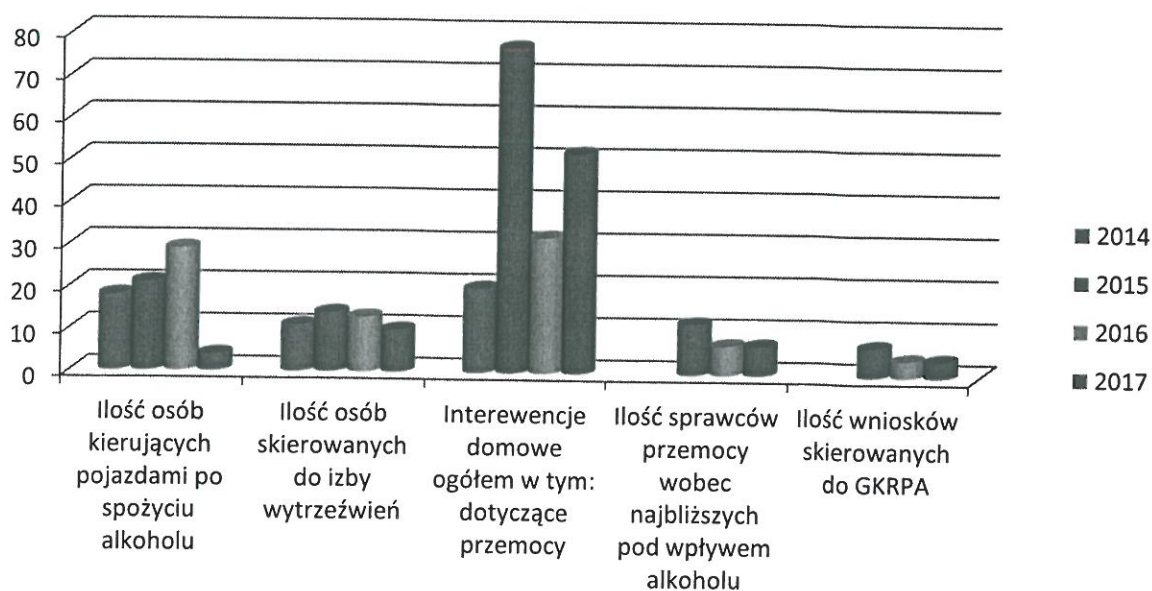
Zgodnie z uchwałą brak jest wolnych miejsc na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz brak jest wolnych miejsc na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Tabela 1. Dane statystyczne Komisariatu Policji w Tuchowie

Lp.	Rodzaj popełnionego przestępstwa	2014	2015	2016	2017
1.	Ilość osób kierujących pojazdami po spożyciu alkoholu	18	21	29	4
2.	Ilość osób skierowanych do izby wytrzeźwień będących pod wpływem alkoholu, w tym dorośli i nieletni	11	14	13	10
3.	Interwencje domowe ogółem w tym: dotyczące przemocy w rodzinie	20	62 15	21 11	44 8
4.	Ilość sprawców przemocy wobec najbliższych pod wpływem alkoholu		12	7	7
5.	Ilość wniosków do GKRPA o wszczęcie postępowania zmierzającego do ustalenia czy dana osoba jest uzależniona.		4	7	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Tuchowie

Wykres 1. Dane statystyczne Komisariatu Policji w Tuchowie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Tuchowie

Na podstawie analizy danych Komisariatu Policji w Tuchowie można stwierdzić, że nastąpił znaczący spadek liczby osób kierujących pojazdami po spożyciu alkoholu, ponadto można sądzić, iż realizowane na terenie Gminy kampanie społeczne „Przeciw pijanym kierowcom”, „No promil – No problem” w formie happeningu są zasadne przyczyniając się do spadku liczby osób nietrzeźwych kierujących pojazdami. Ponadto nastąpił spadek liczby osób skierowanych do izby wytrzeźwień będących pod wpływem alkoholu. Nastąpił też spadek liczby wniosków kierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego. Wzrosła natomiast liczba interwencji domowych.

II. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych, udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

Punkt Konsultacyjny, szczegółowe zadania:

1. Wykonywanie zadań własnych gminy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, alkoholizmowi i narkomanii oraz wspieranie rodzin w przewyciężaniu sytuacji kryzysowych.
2. Udzielanie specjalistycznych porad w zakresie pomocy psychologicznej, pracy socjalnej oraz doradztwa prawnego osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.
3. Współpraca z interwencyjnymi służbami.
4. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
5. Udzielanie pomocy w znalezieniu nowych sposobów radzenia sobie w trudnej sytuacji.
6. Podejmowanie działań na rzecz przywrócenia ofierze przemocy domowej jak również członkom rodzin z problemem alkoholowym równowagi psychicznej.
7. Wyrobienie umiejętności samodzielnego radzenia sobie w sytuacji kryzysowej.
8. Znalezienie schronienia oraz zapewnienie innym osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

9. Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.
10. Udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad terapeutycznych, socjalnych i profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy.
11. Wspomaganie osób pijących ryzykownie i szkodliwie w podjęciu decyzji w sprawie zmiany szkodliwego wzoru picia.
12. Motywowanie osób współuzależnionych do ewentualnego podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego.
13. Udzielanie wsparcia osobom po zakończonej psychoterapii poprzez rozmowy podtrzymujące lub udział w grupach wsparcia.
14. Inicjowanie interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie poprzez udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy.
15. Gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy, zajmujących się systemową pomocą dla rodziny.
16. Współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

W Punkcie Konsultacyjnym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ryglicach dyżury pełnią pracownik socjalny, konsultant do spraw uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy i psycholog, świadczona jest pomoc w zakresie poradnictwa poprzez nieodpłatne spotkania o charakterze konsultacyjnym i motywacyjnym. Działalność Punktu wskazuje na występowanie zainteresowania tego rodzaju formą wsparcia i wzrost świadomości społecznej dotyczącej wsparcia psychologicznego.

W Punkcie Konsultacyjnym udzielono 66 porad (stan na dzień 31.12.2017 r.) w tym:

- Terapeuta do spraw uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy - 22 konsultacje
- Psycholog – 44 konsultacje

PRACE GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

W 2017 roku odbyło się 13 posiedzeń Komisji, w ramach których omawiano sprawy:

- uzależnień oraz przeprowadzano rozmowy interwencyjno – motywujące z osobami dotkniętymi problemem alkoholowym,

- wniosków skierowanych do Komisji o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- zaopiniowania wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Zadaniem Komisji zgodnie z wymogami ustawowymi było inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego. Ponadto każdorazowo podczas posiedzeń Komisja podejmowała czynności mające na celu zmotywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego oraz prowadziła rozmowy edukacyjno – motywacyjne mające na celu uświadomienie specyfiki uzależnienia oraz choroby alkoholowej.

W 2017 roku do GKRPA wpłynęło 17 wniosków o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego przez osoby uzależnione od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylają się od pracy lub systematycznie zakłócają spokój/porządek publiczny/rodzinny. Porównując dane z roku poprzedniego /2016 r. – 26 wniosków/ zauważyć można spadek liczby wpływających do GKRPA wniosków.

Statystyka dotycząca złożonych wniosków o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego w roku 2017 przedstawia się w sposób następujący:

- członkowie rodziny – 10
- Komisariat Policji w Tuchowie – 4
- pracownicy socjalni GOPS – 1
- kurator rodzinny – 2

W wyniku podjętych czynności:

- skierowano 17 osób nadużywających alkoholu na badanie przez lekarza biegłego celem przeprowadzenia badania i orzeczenia o stopniu uzależnienia oraz wskazania rodzaju zakładu lecznictwa odwykowego,

- skierowano 4 wnioski do Sądu Rejonowego w Tarnowie w celu zobowiązania do podjęcia leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- zakończono 16 spraw w związku z prowadzonym postępowaniem o podjęcie działań zmierzających do orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- w wyniku poprawy sytuacji rodzinnej na skutek prowadzonego postępowania zawieszono 1 sprawę,
- w każdym przypadku zastosowano czynny udział w konsultacjach terapeutycznych w Punkcie Konsultacyjnym.

Ilość wydanych postanowień przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ryglicach na sprzedaż napojów alkoholowych:

- do 4,5% alkoholu oraz piwo:
 - do spożycia poza miejscem sprzedaży – 1
 - do spożycia w miejscu sprzedaży – 3
- od 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa:
 - do spożycia poza miejscem sprzedaży – 1
 - do spożycia w miejscu sprzedaży – 2
- powyżej 18% alkoholu:
 - do spożycia poza miejscem sprzedaży - 0
 - do spożycia w miejscu sprzedaży – 3

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2017 r. przeprowadziła kontrolę 9 punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Zespół kontrolujący nie stwierdził żadnych uchybień skutkujących cofnięciem zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.

W 2017 rok podjęto działania mające na celu kontynuację profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie wspomagania młodzieży w utrzymaniu abstynencji, wdrażano programy profilaktyczne preferujące postawy i umiejętności służące zdrowemu i trzeźwemu życiu. Organizowano zajęcia w czasie wolnym dla dzieci i młodzieży z programem profilaktycznym. W związku z powyższym zostały dofinansowane następujące działania:

- Zimowisko „Zimowe zabawy z wyobraźnią” z programem profilaktycznym realizowane we współpracy ze Szkołą Podstawową w Ryglicach, zasadniczym celem zajęć prowadzonych w dni wolne od nauki szkolnej było zapoznanie z zagrożeniami związanymi z nadużywaniem Internetu. Komputera w tym grania w gry zarówno online jak też offline, wzbudzenie autorefleksji na temat czasu spędzanego w sieci oraz jego wpływ na pozostałe czynności, zapoznanie z różnorodnymi formami spędzania czasu wolnego bez mediów, rozwijanie zainteresowań, nabywanie nowych umiejętności, rozwijanie twórczej aktywności uczniów, rozwijanie umiejętności współpracy oraz wdrażanie do prozdrowotnego aktywnego spędzania czasu wolnego.
- Zimowisko „Ferie w Pałacu Pod Dębami” realizowane we współpracy z Ośrodkiem Kultury Filia w Zalasowej, Stowarzyszeniem Zalasowian, Biblioteką Publiczną Filia w Zalasowej, Klubem Seniora, Kołem Gospodyń Wiejskich, OSP, Zespołem Szkolno-Przedszkolnym, Kołem Rękodzieła Artystycznego mające na celu rozwijanie pasji i zainteresowań dzieci, atrakcyjne zagospodarowanie czasu wolnego, promocję aktywnego spędzania czasu wolnego, kształtowanie umiejętności właściwej organizacji czasu wolnego, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych, wskazanie roli ruchu i czynnego wypoczynku w zachowaniu zdrowia fizycznego i psychicznego, rozwijanie umiejętności komunikacji interpersonalnej, wskazanie wartości płynących z rozwoju własnych zainteresowań, koleżeństwa i przyjaźni, kształtowanie zdolności organizacyjnych, wspieranie harmonijnego rozwoju psychofizycznego dzieci i młodzieży, kształtowanie postawy wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu.
- Realizowano projekt profilaktyczny *Nie zmarnuj swojego życia* prowadzony przez grupę RYMcerze, skierowany do młodzieży, w ramach spotkań prowadzący przekazywali profilaktykę w przesłaniu, we własnych historiach walki z nałogami oraz swojej twórczości muzycznej w Szkołach na terenie Gminy Ryglice.
- Zorganizowano Happening w związku z realizacją kampanii społecznych „No promil – No problem”, „Przeciw Pijanym Kierowcom”, którego zasadniczym celem było zwrócenie uwagi na problem nietrzeźwych kierowców, uświadomienie skutków nieodpowiedzialnych

zachowań oraz wyrażenie stanowczego sprzeciwu przez dzieci i młodzież wobec prowadzenia pojazdów pod wpływem środków psychoaktywnych, zmiana społecznego nastawienia wobec nietrzeźwych kierowców, wzmocnienie postawy krytycznej u pasażerów pojazdów, gdy kierowca wzbudza wątpliwości co do stanu trzeźwości.

- Zorganizowano warsztaty profilaktyczne dla 390 uczniów Szkół z terenu Gminy Ryglice o tematyce przeciwdziałania przemocy, niktynizmu ze szczególnym uwzględnieniem e-papierosów, dopalaczy.
- Przeprowadzono program profilaktyczny z zakresu profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych skierowany do uczniów, rady pedagogicznej oraz rodziców i opiekunów. Programem objętych zostało 120 uczniów, 25 nauczycieli oraz 87 rodziców.
- Podjęto działania mające na celu włączenie się w działania realizowane w ramach kampanii społecznej NO PROMIL – NO PROBLEM mającej na celu ograniczenie na terenie Małopolski liczby osób pod wpływem środków psychoaktywnych za kierownicą oraz zmiana społecznego nastawienia wobec nietrzeźwych kierowców – wzmocnienie postawy krytycznej u pasażerów pojazdów, których kierowca wzbudza wątpliwości co do stanu trzeźwości.
- Przeprowadzono szkolenie skierowane do nauczycieli z terenu Gminy o tematyce stosowania mediacji w pracy nauczyciela, działaniami objęto 30 nauczycieli.
- Zorganizowano I Przegląd Spektakli Profilaktycznym Gminy Ryglice „Wolni od” mający na celu promocję zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji poprzez upowszechnianie wzorów i postaw prozdrowotnych, zaangażowanie rodziców w oddziaływania profilaktyczne, pobudzanie kreatywnej postawy wykonawców w procesie zdobywania umiejętności ekspresji myśli i uczuć, zachęcanie uczestników do projektowania programu teatralnego i promocji własnych przedstawień scenicznych oraz promocja kultury żywego słowa oraz doskonalenie umiejętności obserwacji, świadomego odbioru i oceny przedstawień scenicznych. W wydarzeniu uczestniczyło 9 zespołów teatralnych ze szkół z terenu Gminy Ryglice.
- W okresie wakacji realizowano projekt „Odjazdowe wakacje” w formie wycieczek z programem profilaktycznym, mający na celu promocję wśród dzieci i młodzieży zachowań prozdrowotnych oraz życie bez środków odurzających i przemocy. Program
-

profilaktyczny obejmował szerokie spektrum oddziaływań mających na celu przeciwdziałanie rozwojowi niekorzystnych zjawisk dotyczących zarówno pojedyncze jednostki, jak i większe grupy społeczne. Podczas wyjazdów realizowano główne cele profilaktyki selektywnej i wskazującej koncentrując się na zapobieganiu problemom.

- Zakupiono i dystrybuowano wśród szkół z terenu Gminy materiały edukacyjne i informacyjne dotyczące tematyki uzależnień oraz przemocy w ramach kampanii społecznych *POSTAW NA RODZINĘ, PRZECIWI PIJANYM KIEROWCOM, PRZECIWI PRZEMOCY*.
- Zorganizowano konkurs plastyczny z zakresu profilaktyki uzależnień pn. *NIKOTYNA – POWIEDZ STOP* oraz *DOPALACZE – POWIEDZ STOP* skierowany do uczniów szkół z terenu Gminy Ryglice mający na celu wzrost poziomu wiedzy na temat negatywnych skutków stosowania dopalaczy i nikotyny, zainspirowanie do działania w zakresie profilaktyki dopalaczy i nikotyny, rozwijanie umiejętności wyrażania własnych przemyśleń i spostrzeżeń stosowania nikotyny i dopalaczy oraz ich skutków, a także rozwijanie umiejętności plastycznych.
- Zorganizowano szkolenia dla uczniów szkół z terenu Gminy Ryglice pn. *Nowe media a profilaktyka uzależnień gier, e-narkotyków, cyberprzemocy* oraz *Profilaktyka uzależnień - Internet gry komputerowe, serwisy społecznościowe, e-narkotyki*.
- Zorganizowano warsztaty i szkolenia profilaktyczne skierowane do uczniów klas 1-7 Szkoły Podstawowej, uczniów klas 2-3 Gimnazjum, uczniów Szkoły Ponadgimnazjalnej, Kadry Pedagogicznej oraz Rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy. Działaniami objętych zostało 843 uczniów 8 szkół z terenu Gminy Ryglice.
- Zorganizowano szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pn. *Interwencja wobec przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym – techniki negocjacji, manipulacji, prowokacji, sposoby radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Ochrona danych osobowych w pracy KRPA i Zespołu Interdyscyplinarnego*.
- Zorganizowano szkolenie skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych pn. *Szkolenie dla właścicieli oraz personelu punktów sprzedaży alkoholu*. Działaniem objętych zostało 16 osób.

IV. Realizacja wydatków za rok 2017

LP.	ZADANIE	WYKONANIE
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych.	5 942,72
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przez przemocą.	21 820,34
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, szczególnie dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.	56 332,29
4.	Wspomaganie działalności służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	6 590,16